ArbeidsRecht 2026/38

Vergoeding van kosten rechtsbijstand: de (on)mogelijkheden

Documentgegevens

Soort:	Literatuur
Bijgewerkt t/m:	11-06-2026
Publicatiedatum:	11-07-2026
Auteur(s):	P.A. van Eck
Vakgebied(en):	Arbeidsrecht (V) Arbeidsrecht / Algemeen Burgerlijk procesrecht / Algemeen
Wetingang:	Artikel 611 [Algemene verplichting van werkgever en werknemer], Burgerlijk Wetboek Boek 7

Procederen is vaak kostbaar, met name vanwege de bijstand van een advocaat of andere rechtshulpverlener. Een van de partijen – in dit artikel veelal de werkgever of de werknemer – kan worden veroordeeld tot vergoeding van proceskosten en eventueel buitengerechtelijke kosten aan de andere partij. Doorgaans wordt de hoogte van deze vergoedingen bepaald aan de hand van forfaitaire bedragen die bij lange na niet kostendekkend zijn, maar onder omstandigheden kan de rechter bepalen dat de daadwerkelijk gemaakte kosten vergoed moeten worden. In dit artikel schets ik de (on)mogelijkheden om kosten voor rechtsbijstand vergoed te krijgen. Onder 'kosten rechtsbijstand' wordt begrepen de kosten gemaakt wegens het inschakelen van een advocaat of andere rechtshulpverlener.

P.A. van Eck[1]

art. 6:96 BW, art. 7:611 BW, art. 7:629a BW, art. 7:658b BW, art. 237 Rv, Aanbeveling schikking en proceskosten Wwz

1. Kosten rechtsbijstand: onderscheid proceskosten en buitengerechtelijke kosten

Allereerst is het onderscheid tussen proceskosten en buitengerechtelijke kosten van belang. Proceskosten zijn kosten ter instructie van de zaak. Hieronder vallen onder andere de griffierechten, explootkosten en kosten rechtsbijstand.[2] In geval van een standaard proceskostenveroordeling is een vergoeding voor kosten rechtsbijstand dus inbegrepen in de proceskostenvergoeding.

In de rechtspraak wordt ook wel verzocht om van deze standaard proceskostenveroordeling af te wijken, en in plaats daarvan een vergoeding van de daadwerkelijk gemaakte proceskosten toe te kennen. In de praktijk gaat dit vrijwel altijd om vergoeding van de daadwerkelijk gemaakte kosten rechtsbijstand. Daarop ga ik in dit artikel dieper in. Naar een vergoeding van gemaakte kosten rechtsbijstand tijdens de procedure, wordt hierna ook verwezen als 'processuele kosten rechtsbijstand'.

Als partijen zich voorafgaand aan een procedure al laten bijstaan door een advocaat of andere rechtshulpverlener, brengt dit kosten met zich mee. Deze kosten rechtsbijstand zijn onderdeel van de buitengerechtelijke kosten. Buitengerechtelijke kosten zijn kosten die worden gemaakt ter verkrijging van voldoening buiten rechte, in de preprocessuele fase.[3] Komt het

© 2026 Wolters Kluwer Nederland. Alle (auteurs-)rechten op dit document berusten bij Wolters Kluwer Nederland B.V. of haar licentiegevers en worden uitdrukkelijk voorbehouden. Kijk voor meer informatie over de diensten van Wolters Kluwer op www.wolterskluwer.nl. Tekst- en datamining niet toegestaan.

toch tot een procedure, dan komen deze kosten voor vergoeding in aanmerking, mits deze geen verband houden met de voorbereiding van een procedure. Ook de buitengerechtelijke kosten worden in de regel vergoed aan de hand van forfaitaire bedragen, maar partijen kunnen een verzoek doen de daadwerkelijk gemaakte buitengerechtelijke kosten vergoed te krijgen. Naar voorgaande kosten wordt hierna verwezen als 'buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand'.

2. Meer ruimte voor vergoeding kosten rechtsbijstand?

Steeds vaker wordt de rechter in arbeidsrechtelijke procedures gevraagd een vergoeding van de daadwerkelijk gemaakte kosten rechtsbijstand toe te kennen. Dit geldt zowel voor processuele kosten rechtsbijstand als voor buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand. Volgens het Hof Arnhem-Leeuwarden is deze toename te verklaren door een passage uit de *New Hairstyle*-beschikking. Daarin heeft de Hoge Raad ruimte gelaten voor een vergoeding van kosten rechtsbijstand op grond van artikel 7:611 jo. 6:96 BW.[4] In dit artikel ga ik in op de verschillende kostenveroordelingen. Ik sta kort stil bij de standaard vergoeding van proceskosten en ga aan de hand van recente jurisprudentie in op de (on)mogelijkheden van vergoeding van daadwerkelijk gemaakte processuele kosten rechtsbijstand. Ik bespreek opvolgend niet-inhoudelijke en inhoudelijke redenen voor een afwijzing van een dergelijk verzoek en redenen voor een toewijzing daarvan. Daarna ga ik in op de standaard vergoeding van buitengerechtelijke kosten en de (on)mogelijkheden van vergoeding van daadwerkelijk gemaakte buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand.[5]

3. Proceskosten conform liquidatietarief (en afwijking daarvan)

Proceskosten zijn als gezegd de kosten die worden gemaakt om een procedure te voeren, waaronder kosten rechtsbijstand. De proceskostenveroordeling in dagvaardingsprocedures is geregeld in artikel 237 tot en met 240 Rv. In dagvaardingszaken, zoals loonvorderingen en concurrentiegeschillen, wordt altijd een proceskostenveroordeling uitgesproken.[6] De proceskostenveroordeling in verzoekschriftprocedures, zoals ontbindingsverzoeken en samenhangende vorderingen, is geregeld in artikel 289 Rv. In verzoekschriftprocedures heeft de rechter meer vrijheid.[7] In de praktijk wordt de hoogte van de vergoeding van proceskosten zowel in dagvaardingsprocedures als in verzoekschriftprocedures veelal bepaald aan de hand van een liquidatietarief.[8] Vaststelling van het toegekende bedrag geschiedt daarbij volgens een systematiek waarbij per proceshandeling (bijvoorbeeld een processtuk of een zitting) een aantal punten wordt toegekend. Per punt wordt een vergoeding toegekend, waarvan de hoogte afhankelijk is van het financiële belang van de zaak. Naarmate het belang groter is, stijgt de vergoeding per punt en daarmee ook de totale proceskostenvergoeding. Het bedrag wordt in de uitspraak vermeld.

In dagvaardingsprocedures is het uitgangspunt dat de (grotendeels) verliezende partij wordt veroordeeld tot betaling van de proceskosten. In plaats daarvan kan worden besloten dat iedere partij de eigen proceskosten draagt, bijvoorbeeld als partijen over en weer in het ongelijk zijn gesteld (art. 237 Rv). Daarnaast kunnen onnodig veroorzaakte kosten voor rekening komen van de daarvoor verantwoordelijke partij. Uit de rechtspraak volgt dat onduidelijke communicatie door de werkgever waardoor het geschil heeft voortbestaan en een weigerachtige houding bij het verstrekken van relevante informatie aanleiding kunnen zijn voor een proceskostenveroordeling in afwijking van de hoofdregel.[9] Schending van de waarheidsplicht (art. 21 Rv) kan ook reden geven hiervan af te wijken.[10] Voor een zelfstandig tegenverzoek wordt geen aparte proceskostenveroordeling uitgesproken als geen sprake is van noemenswaardig meerwerk.[11]

In Wwz-zaken (verzoekschriftprocedures) wordt de 'Aanbeveling schikking en proceskosten Wwz' als richtlijn aangehouden en wordt voor vergoeding van de proceskosten in beginsel aangesloten bij het liquidatietarief dat geldt voor een kort geding in kantonzaken.[12] De aanbeveling schrijft voor dat proceskosten bij toewijzing van een ontbindingsverzoek worden gecompenseerd, en dat de partij die ernstig verwijtbaar heeft gehandeld in de proceskosten kan worden veroordeeld. Bij afwijzing of intrekking van een verzoek, kan de kantonrechter de verzoeker veroordelen in de proceskosten.[13] Deze aanbeveling is niet bindend, maar wordt in de praktijk vaak gevolgd.[14]

Voor de zieke werknemer is in artikel 7:629a lid 6 BW (loonvordering bij arbeidsongeschiktheid) en 7:658b BW (re-integratievordering) geregeld dat deze alleen in de proceskosten kan worden veroordeeld als sprake is van kennelijk onredelijk gebruik van procesrecht. Dit zal niet snel worden aangenomen. Een situatie waarin dit aan de orde was, betrof een

© 2026 Wolters Kluwer Nederland. Alle (auteurs-)rechten op dit document berusten bij Wolters Kluwer Nederland B.V. of haar licentiegevers en worden uitdrukkelijk voorbehouden. Kijk voor meer informatie over de diensten van Wolters Kluwer op www.wolterskluwer.nl. Tekst- en datamining niet toegestaan.

kortgedingprocedure waarin het spoedeisend belang ontbrak en geen deskundigenverklaring was overgelegd.[15] Is geen sprake van kennelijk onredelijk gebruik van procesrecht, dan zal de rechter de proceskosten in de regel compenseren.[16]

Het is niet mogelijk de proceskosten (aanvullend) vergoed te krijgen via een schadevergoedingsverplichting van de andere partij. In artikel 241 Rv is voor dagvaardingsprocedures bepaald dat proceskosten niet conform artikel 6:96 BW voor vergoeding in aanmerking komen. Ook in verzoekschriftprocedures wordt deze regel gevolgd.[17]
De grondslag voor vergoeding van kosten rechtsbijstand die de Hoge Raad in de *New Hairstyle*-beschikking heeft overwogen (art. 6:96 jo. 7:611 BW), biedt dus geen ruimte voor vergoeding van daadwerkelijk gemaakte processuele kosten rechtsbijstand. Alleen als sprake is van misbruik van procesrecht kan aanleiding bestaan voor afwijking van de liquidatietarieven.[18] Van misbruik van procesrecht kan bijvoorbeeld sprake zijn als een partij handelt in strijd met de waarheidsplicht (art. 21 Rv) of bij het instellen van een evident kansloze vordering.

4. Vergoeding van daadwerkelijk gemaakte processuele kosten rechtsbijstand

Slechts in uitzonderlijke gevallen kan dus worden afgeweken van het liquidatietarief. De maatstaf die geldt voor toekenning van een vergoeding van daadwerkelijk gemaakte proceskosten (daaronder begrepen processuele kosten rechtsbijstand) is uitgewerkt in een aantal arresten van de Hoge Raad. In 2017 is door de Hoge Raad beslist dat volledige vergoeding van proceskosten alleen denkbaar is in geval van buitengewone omstandigheden. Genoemd zijn misbruik van procesrecht of het onrechtmatig instellen van een procedure.[19] Voor de invulling van dit criterium wordt aangesloten bij hetgeen de Hoge Raad daarover in 2012 heeft overwogen:[20]

> "*Daarvan is pas sprake als het instellen van de vordering, gelet op de evidente ongegrondheid ervan, in verband met de betrokken belangen van de wederpartij achterwege had behoren te blijven. Hiervan kan eerst sprake zijn als eiser zijn vordering baseert op feiten en omstandigheden waarvan hij de onjuistheid kende dan wel behoorde te kennen of op stellingen waarvan hij op voorhand moest begrijpen dat deze geen kans van slagen hadden.*"

De liquidatietarieven geven procespartijen zekerheid over de (beperkte) omvang van een veroordeling in de proceskosten van de andere partij. Het risico op een hogere proceskostenveroordeling dan de standaard veroordeling kan voor partijen wegens onzekerheid over mogelijk hoge kosten een belemmering vormen voor het opstarten van een procedure. Dit staat op gespannen voet met het recht om een geschil aan de rechter voor te leggen (art. 6 EVRM). Daarom zou een veroordeling in de daadwerkelijk gemaakte proceskosten een absolute uitzondering moeten zijn, aldus de Hoge Raad.

Een verzoek tot vergoeding van daadwerkelijk gemaakte proceskosten omvat in de hierna aangehaalde jurisprudentie uitsluitend een verzoek tot vergoeding van processuele kosten rechtsbijstand. Uit deze jurisprudentie volgt dat toewijzing van een dergelijk verzoek, in lijn met vorenstaande, uitzonderlijk is. Hierna ga ik in op een aantal relevante omstandigheden die tot afwijzing, respectievelijk toewijzing van een veroordeling in de daadwerkelijke processuele kosten rechtsbijstand kunnen leiden.

4.1 Afwijzing verzoek daadwerkelijk gemaakte processuele kosten rechtsbijstand

4.1.1 Niet-inhoudelijke afwijzingen

Een volledige vergoeding van processuele kosten rechtsbijstand wordt als gezegd niet eenvoudig toegewezen. Het is opmerkelijk dat een aanzienlijk deel van de afwijzingen is gestoeld op overwegingen waaruit volgt dat de rechter onvoldoende informatie had om het verzoek toe te wijzen. Dit ziet onder meer op het niet onderbouwen van de kosten rechtsbijstand.[21] Ook een verzoek tot volledige vergoeding van processuele kosten rechtsbijstand moet uiteraard adequaat worden onderbouwd. Het valt op dat dit geregeld achterwege wordt gelaten, terwijl – in ieder geval de hoogte – vrij simpel kan worden onderbouwd, bijvoorbeeld met de specificaties van facturen. Daarnaast wordt meermaals overwogen dat bijzondere omstandigheden die een vergoeding van daadwerkelijk gemaakte processuele kosten rechtsbijstand kunnen rechtvaardigen niet of onvoldoende zijn gesteld.[22] Logischerwijze wordt een verzoek in dergelijke gevallen afgewezen.

Datzelfde geldt voor zaken waarin een vergoeding van 'juridische kosten' (of woorden van gelijke strekking) wordt verzocht,

© 2026 Wolters Kluwer Nederland. Alle (auteurs-)rechten op dit document berusten bij Wolters Kluwer Nederland B.V. of haar licentiegevers en worden uitdrukkelijk voorbehouden. Kijk voor meer informatie over de diensten van Wolters Kluwer op www.wolterskluwer.nl. Tekst- en datamining niet toegestaan.

zonder te specificeren of dit verzoek processuele kosten rechtsbijstand of buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand (zie hierna) betreft. Zo'n algemeen verzoek leidt meestal tot een afwijzing, omdat een duidelijke onderbouwing van de gemaakte kosten of een motivering van de bijzondere omstandigheden als gevolg waarvan het maken van deze kosten noodzakelijk was ook in die gevallen ontbreekt.[23] In hoger beroep wordt niet altijd (juist) gegriefd tegen de afwijzing van de daadwerkelijk gemaakte processuele kosten rechtsbijstand in eerste aanleg, als gevolg waarvan deze kosten ook in hoger beroep niet voor vergoeding in aanmerking komen. Het komt dan niet tot een inhoudelijke beoordeling.[24]

4.1.2 Inhoudelijke afwijzingen

Uit de jurisprudentie is een aantal omstandigheden af te leiden die, hoewel gesteld, onvoldoende zijn om een vergoeding van daadwerkelijk gemaakte processuele kosten rechtsbijstand te rechtvaardigen. Hoewel omstandigheden per zaak moeten worden gewogen, kunnen de volgende algemene uitgangspunten worden geformuleerd.

Ernstig verwijtbaar en onrechtmatig handelen

Ernstig verwijtbaar handelen van de werkgever of schending van goed werkgeverschap levert op zichzelf geen misbruik van procesrecht op, ook niet als het gaat om handelen tijdens de procedure.[25] Ter rechtvaardiging hiervan wordt in de rechtspraak wel overwogen dat de billijke vergoeding al is bedoeld ter compensatie van ernstig verwijtbaar handelen. Maar bij de begroting van de billijke vergoeding worden de processuele kosten rechtsbijstand juist niet meegenomen.[26] In lijn daarmee zou kunnen worden gesteld dat de werknemer hiervoor dan dus nog niet is gecompenseerd.

Waarheidsplicht

Een schending van de waarheidsplicht (art. 21 Rv) kan onder omstandigheden leiden tot volledige vergoeding van processuele kosten rechtsbijstand, mits is onderbouwd dat hierdoor extra kosten zijn gemaakt. Desondanks wordt een dergelijk verzoek dat is gebaseerd op schending van artikel 21 Rv in de meeste gevallen afgewezen.[27]

Kansloze procedure of verkeerde intentie?

Van een kansloze procedure is niet snel sprake. Het staat de werkgever vrij na een afwijzing op een ontslagaanvraag van het UWV een procedure te starten bij de kantonrechter. Dit is geen reden voor een vergoeding van daadwerkelijk gemaakte processuele kosten rechtsbijstand.[28] Ook procederen over het inleveren van bedrijfseigendommen die een werknemer *mogelijk* in zijn bezit heeft en het intrekken van een ontbindingsverzoek, leveren geen misbruik van procesrecht op.[29] Het starten van een procedure na het sluiten van een vaststellingsovereenkomst met finale kwijting, is niet op voorhand kansloos en levert dus geen grond op voor toekenning van daadwerkelijke processuele kosten rechtsbijstand.[30] De rechter neemt bovendien aan dat een ontbindingsprocedure wordt gestart met de intentie de arbeidsovereenkomst te laten eindigen. Als een partij meent dat andere motieven een rol spelen, op grond waarvan daadwerkelijke processuele kosten rechtsbijstand moeten worden vergoed, dan zal deze partij dat moeten bewijzen.[31]

Geen misbruik van procesrecht door verwerende partij

Een enkele keer wordt door de verzoekende partij verzocht om een vergoeding van daadwerkelijk gemaakte processuele kosten rechtsbijstand. Dit speelde bijvoorbeeld in een zaak die voorlag bij het Hof Arnhem-Leeuwarden. Een statutair bestuurder was door de rvc van de vennootschap – zonder tussenkomst van de rechter – ontslagen. Samengevat kon de bestuurder zich niet vinden in dit ontslag en bestond discussie over de aard van de overeenkomst. Om het ontslag aan te vechten, moest de bestuurder een procedure starten. In die procedure verzocht hij een vergoeding van zijn daadwerkelijk gemaakte processuele kosten rechtsbijstand. Dit verzoek werd vervolgens afgewezen, omdat hij de procedure zelf was gestart. Voor het aannemen van misbruik van procesrecht wordt getoetst of het instellen van de vordering achterwege had moeten blijven. De bestuurder had zelf de vorderingen ingesteld, en daarom werd misbruik van procesrecht niet aangenomen.[32]

4.1.3 Toewijzingen verzoek vergoeding daadwerkelijk gemaakte processuele kosten rechtsbijstand

© 2026 Wolters Kluwer Nederland. Alle (auteurs-)rechten op dit document berusten bij Wolters Kluwer Nederland B.V. of haar licentiegevers en worden uitdrukkelijk voorbehouden. Kijk voor meer informatie over de diensten van Wolters Kluwer op www.wolterskluwer.nl. Tekst- en datamining niet toegestaan.

Toewijzing van een verzoek tot volledige vergoeding van processuele kosten rechtsbijstand, komt dus minder vaak voor. Dit is in lijn met de rechtspraak van de Hoge Raad, die terughoudendheid op dit punt expliciet heeft beoogd. Hierna wordt (kort) een aantal voorbeelden geschetst die in de bestudeerde jurisprudentie wel aanleiding gaven voor een vergoeding van de daadwerkelijk gemaakte processuele kosten rechtsbijstand.

Waarheidsplicht

Het overleggen van een vervalste kopie van de arbeidsovereenkomst was voor de Kantonrechter Zwolle reden voor een gedeeltelijke toewijzing van de daadwerkelijk gemaakte processuele kosten rechtsbijstand, gemaakt door de werkgever. De werknemer had in de procedure het gegeven proeftijdontslag aangevochten. Zij had ter onderbouwing een versie van de arbeidsovereenkomst overgelegd waaruit zij het proeftijdbeding had verwijderd. In de oorspronkelijke versie van de arbeidsovereenkomst was een rechtsgeldig proeftijdbeding overeengekomen. De kantonrechter oordeelde dat de procedure wegens evidente ongegrondheid achterwege had moeten blijven. Het totaal gevraagde bedrag kwam de kantonrechter niet onredelijk voor. Omdat al duidelijk was dat de werknemer geen verhaal zou bieden, werd besloten de processuele kosten rechtsbijstand slechts gedeeltelijk (ongeveer 2/3 deel) toe te wijzen.[33]

Processuele fouten en evident kansloze vorderingen

Het dagvaarden van de verkeerde partij door een partij die evenmin vorderingsgerechtigd was, was voor de Rechtbank Amsterdam aanleiding voor een volledige vergoeding van processuele kosten rechtsbijstand. Hoewel de eisende partij daarop was gewezen, had zij de procedure voortgezet. De verwerende partij had hierdoor nodeloos processuele kosten rechtsbijstand moeten maken. Dat leverde misbruik van procesrecht op. Tegen de hoogte was geen verweer gevoerd. Het gevraagde bedrag werd daarom toegewezen.[34]

Het ten onrechte en zonder hoor en wederhoor geven van ontslag op staande voet en dit vervolgens om proceseconomische redenen weer (willen) intrekken, kan volgens de Kantonrechter Haarlem aanleiding zijn voor een (gedeeltelijke) vergoeding van de daadwerkelijk gemaakte processuele kosten rechtsbijstand. Opvallend is dat ter rechtvaardiging wordt verwezen naar schending van het goed werkgeverschap. Dit is niet hetzelfde als misbruik van procesrecht, zoals ook benoemd in paragraaf 4.1.2. Het lijkt erop dat de rechter in dit geval een lichtere toets heeft aangehouden dan door de Hoge Raad is geformuleerd.[35]

Het instellen van een evident kansloze vordering was voor de Kantonrechter Gouda reden voor vergoeding van de daadwerkelijk gemaakte processuele kosten rechtsbijstand. De kantonrechter oordeelde dat van de werkgever mocht worden verwacht dat zij zich naar behoren had laten adviseren en dan had begrepen dat het ingestelde verzoek evident kansloos was.[36] Recent werd geoordeeld dat het indienen van onbegrijpelijke processtukken door gebruik van een AI-instrument ook kan meewegen bij het aannemen van misbruik van procesrecht.[37]

5. Forfaitaire vergoeding van buitengerechtelijke kosten

Buitengerechtelijke kosten kunnen onder omstandigheden voor vergoeding in aanmerking komen. Deze kosten mogen als gezegd geen verband houden met (de voorbereiding van) de procedure. De grondslag voor vergoeding is artikel 6:96 lid 2 onder c BW. Daarin is bepaald dat redelijke kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte als vermogensschade voor vergoeding in aanmerking komen, mits deze kosten redelijk zijn en het redelijk was deze kosten te maken. Dit wordt ook de ‘dubbele redelijkheidstoets’ genoemd.[38]

Kosten rechtsbijstand gemaakt voorafgaand aan de procedure zijn buitengerechtelijke kosten.[39] Vergoeding daarvan geschiedt in de regel op basis van vooraf vastgestelde forfaitaire bedragen. Het Besluit vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten (Besluit BIK) wordt in arbeidsrechtzaken bijvoorbeeld toegepast in geval van een vordering tot betaling van een geldsom (zoals een loonvordering), een verbintenis tot nakoming omgezet in een vervangende schadevergoeding en een vaststellingsovereenkomst waarin betaling van een schadebedrag is opgenomen.[40] Dit besluit is een invulling van artikel 6:96 BW en toepassing van het Besluit BIK is – binnen het arbeidsrecht – niet verplicht.[41] Hoewel de term ‘incassokosten’ wellicht anders doet vermoeden, gaat het niet alleen om kosten gemaakt voor het daadwerkelijk incasseren van de geldsom.

© 2026 Wolters Kluwer Nederland. Alle (auteurs-)rechten op dit document berusten bij Wolters Kluwer Nederland B.V. of haar licentiegevers en worden uitdrukkelijk voorbehouden. Kijk voor meer informatie over de diensten van Wolters Kluwer op www.wolterskluwer.nl. Tekst- en datamining niet toegestaan.

Alle kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte vallen hieronder, ook de kosten rechtsbijstand.

Vergoeding van buitengerechtelijke kosten bij vorderingen van onbepaalde waarde, bijvoorbeeld een wedertewerkstelling, kan niet worden gebaseerd op het Besluit BIK. In de praktijk wordt veelal aansluiting gezocht bij Rapport BGK-integraal 2013, hoewel dit niet verplicht is.[42] Ook dit rapport bevat richtlijnen ter bepaling van de hoogte van de vergoeding van de buitengerechtelijke kosten. Zowel toepassing van het Besluit BIK als het Rapport BKG-integraal 2023 leidt tot toewijzing van forfaitaire bedragen die niet kostendekkend zijn.

6. Vergoeding van daadwerkelijk gemaakte buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand

Zoals hiervoor toegelicht, worden buitengerechtelijke kosten in beginsel op basis van vaste bedragen vergoed. Een vergoeding voor de gemaakte kosten rechtsbijstand is daarin begrepen. Regelmatig proberen partijen alsnog alle buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand vergoed te krijgen. De rechter kan vergoeding van deze kosten toekennen in de vorm van een schadevergoeding, gebaseerd op artikel 6:96 lid 2 sub c BW. Mits uiteraard een grondslag voor vergoeding van schade aanwezig is.

Uit de bestudeerde jurisprudentie blijkt dat rechters overgaan tot een volledige vergoeding van buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand – bij wijze van schadevergoeding en in afwijking van de forfaitaire bedragen – als bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven. In de praktijk moet sprake zijn van ernstig verwijtbaar handelen en/of een (andere) schending van goed werkgever- of werknemerschap. Als een partij zich als gevolg daarvan in redelijkheid genoodzaakt heeft gezien juridische bijstand in te schakelen, en de gemaakte kosten ook redelijk zijn, komen deze op grond van artikel 6:96 lid 2 sub c jo. 7:611 BW volledig voor vergoeding in aanmerking.[43] Redenen hiervoor zijn bijvoorbeeld het zonder dossier ontslaan van een statutair bestuurder, onzorgvuldig onderzoek op basis van anonieme meldingen, verplicht moeten meewerken aan een extern onderzoek dat de werknemer vervolgens vrijpleit, ernstig verwijtbaar handelen tijdens het re-integratietraject en niet-naleving van de verplichtingen uit de Wet bescherming klokkenluiders.[44]

Ook als de arbeidsovereenkomst in stand blijft, kan een vergoeding van daadwerkelijk gemaakte buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand worden toegewezen. De normschending van artikel 7:611 BW kan bijvoorbeeld zijn gelegen in het doelbewust en langdurig niet voldoen aan re-integratieverplichtingen en in niet opvolgen van adviezen van de bedrijfsarts.[45]
Het negeren van signalen van de vertrouwenspersoon en/of over een onveilig werkklimaat kunnen meewegen bij de beoordeling van een dergelijk verzoek.[46]

Als een werknemer rechtsgeldig op staande voet ontslagen wordt, zullen de beginselen van goed werknemerschap ex artikel 7:611 BW in de regel ook zijn geschonden. Toch wordt de werknemer vrijwel nooit veroordeeld tot volledige vergoeding van buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand. Allereerst wordt zo'n verzoek door de werkgever veel minder vaak gedaan. In gevallen dat hierom wel is verzocht, wordt de afwijzing van zo'n verzoek niet expliciet gemotiveerd of loopt het stuk op bijkomende omstandigheden, bijvoorbeeld dat niet is aangetoond dat werkzaamheden zijn verricht die losstaan van de procedure.[47] De Kantonrechter Rotterdam heeft wel geoordeeld dat het geven van ontslag op staande voet zodanig complex is, dat het begrijpelijk is dat de werkgever hiervoor juridisch advies inwint.[48] In die zaak werd de werknemer veroordeeld tot vergoeding van daadwerkelijk gemaakte buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand.

De omstandigheden die hiervoor zijn geschetst, sluiten aan bij de *New Hairstyle*-beschikking, waarin naar artikel 6:96 lid 2 sub c jo. 7:611 BW is verwezen als grondslag voor een vergoeding van daadwerkelijk gemaakte buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand. De buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand worden, als gezegd, niet meegenomen in de billijke vergoeding, maar kunnen op basis van voorgaande grondslag separaat worden vergoed. Een vergoeding voor daadwerkelijk gemaakte buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand is bovendien mogelijk binnen de kaders van de Baijingsleer.[49]

Dubbele redelijkheidstoets

Als de rechter aanleiding ziet om af te wijken van de standaard vergoedingen voor buitengerechtelijke kosten, wordt beoordeeld of de gevraagde buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand de dubbele redelijkheidstoets kunnen doorstaan. Het inschakelen van juridische bijstand moet in de gegeven omstandigheden redelijk zijn, waarbij wordt gekeken naar de

© 2026 Wolters Kluwer Nederland. Alle (auteurs-)rechten op dit document berusten bij Wolters Kluwer Nederland B.V. of haar licentiegevers en worden uitdrukkelijk voorbehouden. Kijk voor meer informatie over de diensten van Wolters Kluwer op www.wolterskluwer.nl. Tekst- en datamining niet toegestaan.

complexiteit van het geschil. Ook moeten de kosten redelijk zijn in verhouding tot de verrichte werkzaamheden. Een advocaatwissel, een onduidelijk onderscheid tussen werkzaamheden voorafgaand aan en ten behoeve van de procedure en te algemene omschrijvingen (“*telefoongesprek uit*”, “*e-mail in*”), kunnen een matigend effect hebben op de hoogte.[50] Wat opvalt, is dat niet altijd verweer wordt gevoerd tegen de hoogte van de kosten.[51] De rechter lijkt in die gevallen eerder geneigd aan te nemen dat de kosten redelijk zijn, tenzij dat evident niet zo is.

7. Wat mag bij een verzoek tot volledige vergoeding van kosten rechtsbijstand niet ontbreken?

Allereerst is van belang een duidelijk onderscheid te maken tussen daadwerkelijk gemaakte processuele kosten rechtsbijstand en daadwerkelijk gemaakte buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand. Daadwerkelijke processuele kosten rechtsbijstand komen alleen voor vergoeding in aanmerking in geval van bijzondere omstandigheden. Conform de bestudeerde uitspraken moet sprake zijn van misbruik van recht of het onrechtmatig instellen van een procedure. Om deze hoge drempel te kunnen halen, zal de verzoekende partij uitzonderlijke omstandigheden moeten aanvoeren waaruit blijkt dat de procedure op voorhand evident kansloos was of het anderszins onrechtmatig was de procedure in te stellen. De kans op succes is bij zo’n verzoek simpelweg niet groot. Daadwerkelijke buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand kunnen onder omstandigheden, bij wijze van schadevergoeding, volledig worden vergoed. Daarvoor moet worden aangetoond dat sprake is van zodanige schending van artikel 7:611 BW dat het redelijk was juridische bijstand in te schakelen. Vervolgens moet inzichtelijk worden gemaakt welke kosten zijn gemaakt en dat deze kosten redelijk waren. Ter onderbouwing kan worden aangeknoopt bij eventueel in de zaak al aangevoerd ernstig verwijtbaar handelen of een (andere) schending van goed werkgever- of werknemerschap. In alle gevallen geldt: een goede motivering is de ondergrens. Het is dus aan te bevelen dit zorgvuldig te doen en hieraan in de processtukken voldoende aandacht te besteden.

Voetnoten

1 Mr. P.A. (Patricia) van Eck is advocaat bij DingemansVanderKind te Amsterdam.

2 HR 14 januari 2005, ECLI:NL:HR:2005:AR2760.

3 O.a. Hof Arnhem-Leeuwarden 7 april 2025, ECLI:NL:GHARL:2025:2035.

4 Hof Arnhem-Leeuwarden 30 mei 2022, ECLI:NL:GHARL:2022:4294.

5 Bij bestudering van de rechtspraak is gefocust op de relevante gepubliceerde uitspraken binnen het arbeidsrecht uit 2024 en 2025, aangevuld met hogere rechtspraak uit de daaraan voorafgaande jaren.

6 HR 28 november 1986, ECLI:NL:HR:1986:AC9604.

7 HR 24 oktober 1997, ECLI:NL:HR:1997:ZC2474; HR 20 maart 2009, ECLI:NL:HR:2009:BG7995.

8 HR 15 februari 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD4004; Aanbeveling schikking en proceskosten Wwz.

9 O.a. Ktr. Lelystad 15 januari 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:1807; Hof ’s-Hertogenbosch 27 mei 2025, ECLI:NL:GHSHE:2025:1471.

10 J.P. Quist & W.J.J. Wetzels, ‘Praktische wenken arbeidsprocesrecht’, *TAP* 2025/91.

11 O.a. Ktr. Zaanstad 14 oktober 2024, ECLI:NL:RBNHO:2024:10980; Rb. Midden-Nederland 10 oktober 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:2353.

12 Aanbeveling schikking en proceskosten Wwz, aanbeveling 3.1.

13 Aanbeveling schikking en proceskosten Wwz, aanbeveling 3.1-3.4.

© 2026 Wolters Kluwer Nederland. Alle (auteurs-)rechten op dit document berusten bij Wolters Kluwer Nederland B.V. of haar licentiegevers en worden uitdrukkelijk voorbehouden. Kijk voor meer informatie over de diensten van Wolters Kluwer op www.wolterskluwer.nl. Tekst- en datamining niet toegestaan.

14 W.J.J. Wetzels, 'Achter de aanbevelingen schikking en proceskosten WWZ', *TAP* 2017/340. Hof Arnhem-Leeuwarden 4 maart 2024, ECLI:NL:GHARL:2024:1577.

15 Ktr. Alkmaar 30 september 2005,ECLI:NL:RBALK:2005:AU4057.

16 P. Kruit & W.J.J. Wetzels, *Procesrecht in arbeidszaken*, Deventer: Wolters Kluwer 2024, p. 369-370.

17 J.P. Quist & W.J.J. Wetzels, 'Praktische wenken arbeidsprocesrecht', *TAP* 2025/91.

18 Hof Arnhem-Leeuwarden 27 februari 2023, ECLI:NL:GHARL:2023:1677; HR 23 december 2022, ECLI:NL:HR:2022:1934.

19 HR 15 september 2017, ECLI:NL:HR:2017:2366; HR 12 juni 2015, ECLI:NL:HR:2015:1600.

20 HR 6 april 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV7828; HR 29 juni 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA3516.

21 O.a. Ktr. Roermond 8 september 2025, ECLI:NL:RBLIM:2025:8720.

22 O.a. Ktr. Roermond 11 april 2024, ECLI:NL:RBLIM:2024:1754; Ktr. Rotterdam 13 september 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:9124; Hof Arnhem-Leeuwarden 10 januari 2020, ECLI:NL:GHARL:2020:264; Hof Arnhem-Leeuwarden 21 mei 2024, ECLI:NL:GHAMS:2024:1372.

23 O.a. Hof Den Haag 28 februari 2023, ECLI:NL:GHDHA:2023:249; Hof Arnhem-Leeuwarden 25 januari 2021, ECLI:NL:GHARL:2021:654.

24 O.a. Hof Arnhem-Leeuwarden 21 november 2022, ECLI:NL:GHARL:2022:9972; Hof Arnhem-Leeuwarden 6 oktober 2025, ECLI:NL:GHARL:2025:6165.

25 O.a. Ktr. Amersfoort 13 maart 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:1786; Ktr. Haarlem 11 november 2024, ECLI:NL:RBNHO:2024:11374; Ktr. Haarlem 14 maart 2022, ECLI:NL:RBNHO:2022:2483.

26 Hof Arnhem-Leeuwarden 27 februari 2023, ECLI:NL:GHARL:2023:1677.

27 O.a. Hof Den Bosch 16 januari 2020, ECLI:NL:GHSHE:2020:117; Hof Arnhem-Leeuwarden 30 mei 2022, ECLI:NL:GHARL:2022:4294.

28 Ktr. Amsterdam 8 april 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:2316; Hof Amsterdam 8 juli 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:1790.

29 Ktr. Amsterdam 12 juni 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:4019; Ktr. Roermond 8 september 2025, ECLI:NL:RBLIM:2025:8720.

30 Hof Arnhem-Leeuwarden 25 maart 2025, ECLI:NL:GHARL:2025:1826.

31 O.a. Ktr. Roermond 21 augustus 2025, ECLI:NL:RBLIM:2025:8179; Ktr. Leiden 3 december 2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:23953; Hof Arnhem-Leeuwarden 14 maart 2023, ECLI:NL:GHARL:2023:2254.

32 Hof Arnhem-Leeuwarden 30 mei 2022, ECLI:NL:GHARL:2022:4294.

33 Ktr. Zwolle 27 november 2025, ECLI:NL:RBOVE:2025:6839.

© 2026 Wolters Kluwer Nederland. Alle (auteurs-)rechten op dit document berusten bij Wolters Kluwer Nederland B.V. of haar licentiegevers en worden uitdrukkelijk voorbehouden. Kijk voor meer informatie over de diensten van Wolters Kluwer op www.wolterskluwer.nl. Tekst- en datamining niet toegestaan.

34 Rb. Amsterdam 6 juni 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4700.

35 Ktr. Haarlem 6 mei 2025, ECLI:NL:RBNHO:2025:2994.

36 Ktr. Gouda 15 februari 2025, ECLI:NL:RBDHA:2024:4699.

37 O.a. Ktr. Den Bosch 24 december 2025, ECLI:NL:RBOBR:2025:8495 (geen arbeidsrecht).

38 HR 16 oktober 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZC2740; HR 13 juni 2014, ECLI:NL:HR:2014:1405.

39 HR 26 september 2014, ECLI:NL:HR:2014:2797.

40 Art. 1 Besluit BIK; Rapport BGK-integraal, herzien 2023, p. 10; Ktr. 5 augustus 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:5792.

41 Art. 2 Besluit BIK; Rapport BGK-integraal, herzien 2023, p. 10.

42 Rapport BGK-integraal, herzien 2023, par. 3.3; Ktr. Utrecht 19 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:1093.

43 O.a. Rb. Amsterdam 13 maart 2019, ECLI:RBAMS:2019:2115; Ktr. Den Haag 14 februari 2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:2101.

44 O.a. Rb. Amsterdam 14 maart 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:2115; Ktr. Den Haag 14 februari 2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:2101; Ktr. Dordrecht 24 september 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:11373; Ktr. Amersfoort 5 maart 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:1257; Ktr. Almere 18 juli 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:3639.

45 Ktr. Utrecht 14 oktober 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:5840.

46 Ktr. Utrecht 14 oktober 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:5840; Ktr. Maastricht 24 september 2025, ECLI:NL:RBLIM:2025:9197.

47 O.a. Ktr. Rotterdam 6 februari 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:2823; Ktr. Rotterdam 30 april 2021, ECLI:NL:RBROT:2021:7821.

48 Ktr. Rotterdam 25 september 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:9496.

49 K.A. Besters, 'De Baijingsleer leeft (eigenlijk niet)', *ArbeidsRecht* 2026/21.

50 O.a. Ktr. Almere 18 juli 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:3639; Ktr. Leeuwarden 8 mei 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:1856; Ktr. Maastricht 30 mei 2024, ECLI:NL:RBLIM:2024:3210; Hof 's-Hertogenbosch 26 september 2024, ECLI:NL:GHSHE:2024:3026.

51 O.a. Ktr. Utrecht 14 oktober 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:5840; Ktr. Den Haag 26 september 2023, ECLI:NL:RBDHA:2023:15167.

Link: https://new.inview.nl/doc/http%3A%2F%2Fdoc.wolterskluwer.com%2Fnl%2Fapollo%2Fexpression%2Fid-ec86e7aa-439f-4a2a-bf5b-9e28adebfe10
© 2026 Wolters Kluwer Nederland. Alle (auteurs-)rechten op dit document berusten bij Wolters Kluwer Nederland B.V. of haar licentiegevers en worden uitdrukkelijk voorbehouden. Kijk voor meer informatie over de diensten van Wolters Kluwer op www.wolterskluwer.nl. Tekst- en datamining niet toegestaan.